

Göteborgs kommun
info@educ.goteborg.se

2020-03-19
1 (25)
Dnr 2019:2377

Beslut efter uppföljning för gymnasieskola

efter riktad tillsyn vid Lindholmens tekniska
gymnasium 1 i Göteborgs kommun

Inledning

Skolinspektionen genomförde under våren 2019 en granskning på Lindholmens tekniska gymnasium 1 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer (en s.k. regelbunden kvalitetsgranskning). Vid granskningen på Lindholmens tekniska gymnasium 1, Göteborgs kommun, identifierades allvarliga brister inom flera områden vilket föranledde Skolinspektionen att avsluta granskningen och istället öppna ett tillsynsärendet och genomföra en riktad tillsyn av skolenheten inom följande områden: *Extra anpassningar och särskilt stöd, Styrning och utveckling av verksamheten samt Trygghet, studiero och arbete mot kränkande behandling*. Granskningsbesöket på Lindholmens tekniska gymnasium 1 ägde rum den 12-13 mars 2019 och beslut fattades den 22 maj 2019. Göteborgs kommun förelades i detta beslut att – vid vite om 1 600 000 kr – avhjälpa bristerna.

Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Utredningen i uppföljningen omfattar redovisning från Göteborgs kommun, såsom huvudman för skolenheten, inkommen till Skolinspektionen den 25 oktober 2019 samt kompletterande information som inkom den 8 och 13 november 2019. Under utredningen har även Skolinspektionen inhämtat information vid besök på skolenheten den 19-21 november 2019. Vid besöket genomfördes lektionsobservationer samt intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever. Huvudmannen intervjuades den 10 december 2019.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälpt någon av de påtalade bristerna. Skolinspektionen bedömer att det fortfarande finns allvarliga brister i skolans arbete kring extra anpassningar och särskilt stöd. Vidare bedömer Skolinspektionen att eleverna fortfarande inte tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero och att det fortfarande finns brister i värdegrundsarbetet. Därtill bedömer Skolinspektionen att det fortfarande finns brister i styrningen och utvecklingen av verksamheten på skolenheten. Skolinspektionen ser allvarligt på att Göteborgs kommun, såsom ytterst ansvarig för utbildningen, inte säkerställt att tillräckligt ingripande och adekvata åtgärder satts in vid skolenheten så att bristerna kunnat åtgärdas. Detta trots att Skolinspektionen inskräpt allvaret i situationen vid skolenheten genom att förelägga kommunen vid vite i det nu uppföljda beslutet. Den tidsperiod inom vilken Göteborgs kommun har haft möjlighet att åtgärda bristerna har varit skälig och anpassad till bristernas omfattning. Missförhållandena har nu förelegat under en längre tid och Skolinspektionen bedömer att

bristerna allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen. Föreläggandet ska därför ånyo förenas med vite.

Skolinspektionen vill i sammanhanget erinra om bestämmelsen om statliga åtgärder för rättelse i 26 kap. 17 § skollagen. Enligt den får Skolinspektionen, när det gäller en verksamhet som bedrivs av en kommun, besluta att staten på kommunens bekostnad ska vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse om ett föreläggande inte följts och missförhållandet är allvarligt.

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att vid vite av 2 600 000 kr senast den **16 oktober 2020** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Skolinspektionen vill understryka att huvudmannen enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i lagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Även om huvudmannen ges en viss tid att rätta till brister har huvudmannen det fulla ansvaret för att utbildningen alltid genomförs i enlighet med författningarna. Skolinspektionen förutsätter därför att huvudmannen snarast möjligt genom kraftfulla åtgärder påbörjar arbetet med att rätta till bristerna.

Om Göteborgs kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet. Frågan om utdömande av vitesbeloppet som riktats mot Göteborgs kommun i Skolinspektionens beslut den 22 maj 2019, kommer att behandlas separat.

I beslutet redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Bedömning av brister

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleven ges skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som

minst ska uppnås och insatserna utvärderas. (3 kap. 5 § skollagen; Lgy 11, 2.1 Kunskaper, 2.5 Bedömning och betyg, 2.6 Rektorns ansvar)

- Elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 7 § skollagen)

Åtgärder

Göteborgs kommun ska se till att samtliga elever ges extra anpassning och särskilt stöd i enlighet med författningarna. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen behöver vidta nedanstående åtgärder. Mot bakgrund av att skolundervisning för närvarande kan komma att ske på distans, ligger det enligt Skolinspektionens uppfattning i sakens natur att de föreslagna åtgärderna kan komma att genomföras först då undervisningen åter bedrivs i skolenhetens lokaler. Med utgångspunkt från detta, kopplat till aktuellt utbrott av covid-19, kan Skolinspektionen senare komma att ändra sitt beslut vad avser datum för när åtgärder för att avhjälpa påtalade brister ska vara vidtagna.

- Se till att det finns rutiner som säkerställer att de elever som har behov av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen skyndsamt får sådana anpassningar i alla ämnen och av alla lärare.
- Se till att rektorn, och/eller av rektorn utsedd person, under första halvan av höstterminen 2020, följer upp och säkerställer att elever ges extra anpassning i den omfattning de har behov av i alla ämnen och av alla lärare. Detta ska ske genom samtal med elever, lärare, elevhälsa och annan berörd personal, samt genom analys av elevers kunskapsresultat och inkomna anmälningar om behov av utredning av särskilt stöd.
- Se till att genom ytterligare information- och utbildningsinsatser till all skolpersonal öka förståelsen kring extra anpassningar och särskilt stöd samt klargöra skyldigheten att anmäla till rektorn om en elev befaras inte uppnå kunskapskraven trots att stöd getts i form av extra anpassningar.
- Se till att det finns rutiner som säkerställer att samtliga elevers behov av särskilt stöd utreds skyndsamt om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

- Se till att rektorn, och/eller av rektorn utsedd person, under första halvan av höstterminen 2020, följer upp och säkerställer att samtliga elever i behov av särskilt stöd har en utredning som genomförts skyndsamt. Detta ska ske genom samtal med elever, lärare, elevhälsa och annan berörd personal, samt genom analys av elevers kunskapsresultat och inkomna anmälningar, dokumenterade utredningar och åtgärdsprogram.
- Se till att rektorn ser över bemanningen när det gäller lärare, elevhälsa och övrig personal för att säkerställa att bemanningen är tillräcklig både tidsmässigt och kompetensmässig för att eleverna ska få de extra anpassningar och det särskilda stödet som de har rätt till. Om bemanningen inte täcker behoven ska huvudmannen se till att rektorn ges förutsättningar att rekrytera eller på annat sätt säkerställa tillräcklig bemanning.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens bedömning vid uppföljning

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande finns allvarliga brister i skolans arbete kring extra anpassningar. Rektorn har förvisso initierat ett arbete för att öka kompetensen kring extra anpassningar bland skolenhetens lärare, men av utredningen framgår att extra anpassningar inte ges till alla elever som är i behov av och har rätt till detta. Som skäl härför anges exempelvis bristande kunskap hos lärare samt tidsbrist under vissa lektioner.

Skolinspektionen bedömer därtill att det fortfarande finns allvarliga brister i skolans arbete med särskilt stöd. Utredningen visar att rektorn inte ser till att elevers behov av särskilt stöd utreds trots att det funnits skäl att göra det. Skolan har visserligen utvecklat rutiner för att uppmärksamma, anmäla och utreda om elever har behov av särskilt stöd, men detta arbete är än så länge begränsat till eleverna i år 1. Det finns fortfarande inte något motsvarande fungerande arbete för elever i år 2 och 3, trots att det finns flera elever som över tid haft konstaterade svårigheter att uppnå kunskapskraven, med resultatet att de fått F i en eller i vissa fall flertalet kurser. Det framkommer att såväl rektor som lärare anser att det finns ett behov av att göra utredningar om särskilt stöd för många elever, speciellt för de som går år 2 och 3, men att sådana ännu inte gjorts på grund av rektorn har prioriterat elever i år 1 till följd av bristande resurser. Det är högst sannolikt att bristerna i skolenhetens arbete med särskilt stöd har en negativ inverkan på elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen och att elevernas situation riskerar att bli än sämre i och med att arbetet med extra anpassningar fortfarande inte fungerar på skolenheten.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska enligt skollagen eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta enligt skollagen anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska också utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Av läroplanen framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda stöd och den hjälp de behöver.

Skolinspektionens tidigare beslut

I Skolinspektionens beslut fattat den 22 maj 2019 förelade Skolinspektionen Göteborgs kommun vid vite att vidta åtgärder för att avhjälpa brister i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Vid Skolinspektionens tillsyn framkom att det på skolenheten fanns flera elever som över tid haft konstaterade svårigheter att uppnå kunskapskraven, med resultatet att de fått F i en, flera och i vissa fall flertalet kurser. Skolinspektionens utredning visade att ansvariga på skolenheten inte alltid gav eleverna stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisning om eleven riskerade att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Utredningen visade därtill att skolan inte hade ett fungerande arbete för att uppmärksamma, anmäla och skyndsamt utreda om elever hade behov av särskilt stöd. Dessutom framkom att arbetsgången var oklar när det gäller särskilt stöd. Det saknades också nödvändig kompetens i elevhälsan, vilket bidrog till att utredningar av elevers behov av särskilt stöd inte genomfördes under förra läsåret.

Huvudmannens redovisade åtgärder

I redovisningen som huvudmannen inkom med till Skolinspektionen den 25 oktober 2019 skriver huvudmannen att en specialpedagog påbörjat sin anställning på skolenheten under våren 2019. Enligt redovisningen håller specialpedagogen i en kompetensutvecklingsinsats för skolenhetens lärare kring extra anpassningar och särskilt stöd, vilken påbörjades i augusti 2019. Som en del i detta arbete har lärarna av

specialpedagogen fått information kring vilka extra anpassningar som de kan/bör göra och även kring vilka konkreta insatser det kan innebära. Huvudmannen beskriver vidare att insatsen kommer att fortgå under läsåret genom ytterligare tillfällen med föreläsningar och workshops kring området extra anpassningar och särskilt stöd vilket även inkluderar att specialpedagogen ger arbetslagen handledning. Vidare framgår av huvudmannens redovisning att rektorn genomfört en undersökning bland all personal och att resultatet å ena sidan visar att personalen fått större kunskaper om vilka extra anpassningar som kan användas i undervisningen, å andra sidan visar att lärarna behöver ytterligare kunskaper kring extra anpassningar och särskilt stöd. Specialpedagogen arbetar även med att ta fram och genomföra extra anpassningar för vissa enskilda elever. Huvudmannen anger därtill att specialpedagogen påbörjat utredningar av elevers behov av särskilt stöd.

Skolinspektionens uppföljningsbesök

Skolinspektionens utredning visar att elever fortfarande inte alltid ges de extra anpassningar de behöver inom ramen för den ordinarie undervisningen. Vid intervjuer anger både rektorn och elevhälsan att de efter Skolinspektionens senaste beslut kunde konstatera att det fanns ett behov av att höja kompetensen kring extra anpassningar och särskilt stöd för skolenhetens lärare. De beskriver vidare att specialpedagogen under innevarande läsår planerar totalt sex genomgångar, varav de genomfört tre vid tillfället för Skolinspektionens besök, med tillhörande diskussioner kring extra anpassningar och särskilt stöd. Både elevhälsan och rektorn beskriver under intervju att de fått påbörja kompetensinsatsen med information om grundläggande anpassningar på gruppnivå. Rektorn beskriver vidare att de först måste få dessa anpassningar, till exempel att lärarna ska använda en gemensam framtagen lektionsstruktur, på gruppnivå att fungera för att därifrån kunna övergå till individnivå för eleverna. Rektorn anger vidare att även om hon kan se en förbättring i lärarnas arbete med extra anpassningar så har alla lärare fortfarande inte tillräcklig kompetens för att genomföra de extra anpassningar eleverna är i behov av. Elevhälsan beskriver att många lärare börjat genomföra extra anpassningar men att alla lärare ännu inte gör det, samt att lärarna behöver utveckla arbetet samt generellt vara mer öppna för fler anpassningar i sin undervisning. Elevhälsan berättar också att eleverna i samtal med elevhälsan uttrycker att undervisningen är alltför ensidig och att det finns en kultur på skolenheten där det ses som elevernas fel om de inte klarar den undervisning som ges. Elevhälsan ger därtill exempel på situationer där lärare inte ger elever de extra anpassningar som är överenskomna. Lärarna beskriver under intervjun att de i framför allt vid praktiska moment har svårt att hinna ge de extra anpassningar som eleverna behöver. De beskriver vidare att konsekvensen blir att eleverna får vänta på hjälp och tappar fokus på skolarbetet.

Utredningen visar därtill att skolan fortfarande brister i att utreda elever som kan vara i behov av särskilt stöd. Av de dokument som skickats in av huvudmannen inför Skolinspektionens besök framgår att det, trots att det finns ett stort antal elever i år 2 och 3 som har F i en eller flera kurser, helt saknas utredningar av dessa elevers behov av särskilt stöd. Av dokumentationen framgår också att det fåtal elever, för vilka behov av utredning om särskilt stöd anmälts till rektor, går i år 1. Endast en av de elever som bedömts ha behov av en utredning om särskilt stöd går inte i år 1. Vid intervjun med rektorn framkommer att det finns ett stort behov av att göra utredningar om särskilt stöd för fler elever i år 2 och 3, men att detta inte gjorts på grund av att hon varit tvungen att göra prioriteringar. Rektorn beskriver att hon valt att prioritera arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd för eleverna i år 1, bland annat genom att dokumentera och följa upp de extra anpassningar som görs för dem. Rektorn och specialpedagogen på skolenheten har på kort tid gjort mycket men det har inte tillskjutits några extra resurser från huvudmannen i det arbetet, säger rektorn. Vidare berättar rektorn att hennes bild är att arbetet med att utreda elevers behov av särskilt stöd gått framåt och att det har gett effekter men uppger också att de kommer behöva tid för att lösa tidigare brister. Även lärarna anger under intervjun att de numera har en rutin för elever i år 1, om att dokumentera extra anpassningar och att anmäla till rektorn och specialpedagogen om dessa inte bedöms tillräckliga för att eleven ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Lärarna bekräftar vidare rektorns uppgift om att de ännu inte har startat med något liknande arbete för elever i år 2 och 3. Av intervjuer med rektorn och verksamhetschefen framgår också att det inte genomförts några utredningar av elevers behov av särskilt stöd innan rektorn påbörjade sin anställning i augusti 2019. Verksamhetschefen anger vidare att hon varit enig med rektorn om att inte tillsätta några externa resurser som en kortsiktig lösning därför att arbetet måste vara mer långsiktigt.

I skriftlig information som inkom till Skolinspektionen från rektorn den 18 november 2019 framkommer att det då fanns fyra elever som var anmälda till rektorn för utredning av behov av särskilt stöd och vars utredningar var påbörjade. Dock fanns inga genomförda utredningar och således heller inga beslut om att upprätta eller avstå från att upprätta ett åtgärdsprogram på skolenheten.

Under intervjun med rektorn anger hon att det har skapats så kallade omläsningskurser i flera kurser för att minska antalet F i betyg. Under intervjun med både elevhälsan och lärare framkommer dock exempel på elever som de intervjuade bedömer inte kommer att klara dessa omläsningskurser samt att det finns elever som inte kommer att kunna klara en gymnasieexamen utan att deras behov av särskilt stöd har utretts så att adekvat stöd har kunnat sättas in. Lärarna ger dessutom exempel på elever i år 3, som inte utretts för och erbjudits särskilt stöd, som ännu inte är behöriga

för ett nationellt program. Vidare framkommer under intervjuer med elevhälsan och lärare att det finns elever som läser om en hel årskurs eller som har reducerat program utan att detta har föregåtts av en utredning av elevens behov av särskilt stöd. Under intervjun med verksamhetschefen anger hon att de genomfört ett antal stödinsatser under hösten 2019 för elever i år 3. Hon berättar vidare att för de elever där ett stödbehov kvarstår kommer utredningar att vara klara januari 2020.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Ett föreläggande ska, enligt 26 kap. 27 § andra stycket skollagen, förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Verksamheten vid Lindholmens tekniska gymnasium 1 i Göteborgs kommun uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Göteborgs kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna. Bristerna i skolenhetens arbete med extra anpassningar och särskilt stöd måste betraktas som allvarliga, speciellt då bristerna fått fortgå under lång tid. Utredningen har bland annat visat att stöd i form av extra anpassningar fortfarande inte alltid ges. Det framkommer också att det fortfarande saknas utredningar av elevers behov av särskilt stöd, trots att finns ett stort antal elever som har F i en eller flera kurser i år 2 och 3.

Skolinspektionen finner det anmärkningsvärt att huvudmannen inte vidtagit kraftfulla åtgärder och tillsett att stödinsatser i form av extra anpassningar och i förekommande fall utredning för särskilt stöd gjorts för de elever som ligger närmast att avsluta sin utbildning. Det är högst sannolikt att bristerna i skolenhetens arbete med särskilt stöd haft en negativ inverkan på elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen och att elevernas situation riskerar att bli än sämre i och med att arbetet med extra anpassningar fortfarande inte fungerar på skolenheten.

Med hänsyn till bristernas allvar, de konsekvenser bristerna redan fått och framöver riskerar att få, den tid under vilken bristerna fortgått samt det faktum att huvudmannen inte efterkommit det tidigare föreläggandet rörande bristen bedömer Skolinspektionen att föreläggandet på nytt ska förenas med vite.

Trygghet och studiero och arbete mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Det bedrivs ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet. (Lgy 11, 1. Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, En likvärdig utbildning, 2. 1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden)
- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

Göteborgs kommun ska se till att samtliga elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero samt att det bedrivs ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete som omfattar alla elever vid skolenheten. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen behöver vidta nedanstående åtgärder. Mot bakgrund av att skolundervisning för närvarande kan komma att ske på distans, ligger det enligt Skolinspektionens uppfattning i sakens natur att de föreslagna åtgärderna kan komma att genomföras först då undervisningen åter bedrivs i skolenhetens lokaler. Med utgångspunkt från detta, kopplat till aktuellt utbrott av covid-19, kan Skolinspektionen senare komma att ändra sitt beslut vad avser datum för när åtgärder för att avhjälpa påtalade brister ska vara vidtagna.

- Säkerställ att alla lärare och annan personal tillämpar de gemensamma klassrumsrutiner och ordningsregler som det beslutats om på skolenheten. I detta ingår att rektorn och/eller av rektorn utsedd person följer upp enskilda lärares arbete med att skapa studiero. Detta kan ske genom lektionsobservationer och samtal med elever, lärare och annan personal.
- Se till att rektorn varannan månad, genom lektionsobservationer och samtal med lärarna, följer upp och utvärderar arbetet med att skapa studiero i undervisningen. I samband med det tar rektorn också ställning till om andra eller kompletterande åtgärder behövs och tar beslut om dessa i sådana fall.
- Se till att lärare och annan personal har regelbundna samtal med elever om hur de tillsammans kan utforma en trygg skolmiljö.

- Se till att insatser görs för att komma tillrätta med det kränkande språkbruk som idag har blivit en norm för eleverna.
- Se till att en samsyn skapas hos all personal kring den värdegrund skolan har att förmedla och hur personalen tillsammans ska göra det tydligt för eleverna vad som förväntas av dem.
- Se till att lärare eller annan skolpersonal regelbundet samtalar med eleverna, såväl på grupp- som på skolenivå, om de gemensamma värden som ska gälla och hur skolmiljön ska utformas för att åstadkomma trygghet och studiero. I detta ingår att se till att personal som genomför dessa insatser har tillräcklig kompetens.
- Se till att eleverna ges tillfälle att möte och diskutera värdegrundsfrågor i undervisningen.
- Se till att alla elever tillförsäkras en trygg skolmiljö, vilket även inkluderar de områden där eleverna vistas tillsammans med elever från andra skolenheter.
- Se till att rektorn varannan månad, genom samtal med lärare och elever, följer upp och utvärderar skolenhetens värdegrundsarbete och trygghetsskapande åtgärder. I samband med det tar rektorn också ställning till om andra eller kompletterande åtgärder behövs och beslutar i sådana fall om sådana.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens bedömning vid uppföljning

Skolinspektionen bedömer sammanfattningsvis att eleverna på Lindholmens tekniska gymnasium 1 fortfarande inte tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero och att det fortfarande finns brister i värdegrundsarbetet.

Tillsynen visar att huvudmannen och rektorn beslutat om ett antal åtgärder med syfte att förbättra studieron på skolenheten. Utredningen visar dock att det fortfarande är bristande studiero i flera ämnen och klasser. Undervisningen präglas på en stor del av lektionerna av att eleverna ägnar sig åt annat än skolarbete och/eller att det är pratigt och hög ljudnivå, vilket innebär att eleverna inte alltid kan koncentrera sig på skolarbetet. Det framkommer också att det saknas ett gemensamt förhållningssätt i arbetet med att skapa en god studiemiljö. Huvudmannen och rektorn har inte säkerställt att samtliga lärare på skolan genomför de åtgärder som beslutats för att förbättra studieron. Exempelvis framkommer det att det blir rörigt och pratigt när eleverna inte fått information om vad de ska arbeta med och att studieron är bättre när läraren har tydliggjort innehållet på lektionen. Vidare underlåter vissa lärare att

agera då elever stör under lektionerna. Detta får till följd att variationen i studiero är stor mellan olika lärare. Att elever ägnar sig åt annat än skolarbete eller blir störda av andra elever medför att eleverna missar viktig tid för skolarbete under sin utbildning. Detta försvårar för eleverna att nå de mål som utbildningen syftar till att eleverna ska uppnå.

Skolinspektionen bedömer vidare att eleverna inte heller tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet. Många elever uppfattar att situationen har förbättrats med anledning av åtgärder som rektorn genomfört, men utredningen visar att det ändå fortfarande är vanligt med kränkande kommentarer bland eleverna samt att det förekommer ett kränkande språkbruk kopplat både till kön och till sexuell läggning. Därtill framkommer att det finns platser på skolområdet där framförallt skolans kvinnliga elever inte känner sig trygga och som dessa elever inte skulle gå till om de är själva. Det saknas också ett gemensamt förhållningssätt för att komma tillrätta med den bristande skolmiljön då det framgår att alla lärare inte alltid reagerar och agerar mot elevernas kränkande språkbruk. Även om huvudmannen och rektorn tagit initiativ till och påbörjat ett arbete för en tryggare skolmiljö, visar utredningen därmed att detta inte varit tillräckligt. För den samordnande resurs som tillsatts för samtliga skolenheter på området Lindholmen och som ska hålla ihop arbetet kring trygghetsfrågor, är arbetet vid tiden för Skolinspektionens återbesök exempelvis fortfarande inne i en kartläggningsfas. Skolinspektionen ser allvarligt på att huvudmannen inte sett till att ett mer intensivt arbete bedrivits för att komma tillrätta med bristen på både kort och lång sikt. Särskilt allvarlig är fortsatt situationen för de kvinnliga eleverna som upplever att de inte kan röra sig fritt på skolområdet utan att riskera att bli kränkta. Att få känna sig trygg i sin skolmiljö är en grundläggande rättighet och en förutsättning för att kunna tillgodogöra sig sin utbildning på bästa sätt.

Skolinspektionen bedömer även att det fortfarande saknas ett gemensamt och strategiskt värdegrundsarbete som omfattar alla elever. Skolenheten har förvisso påbörjat ett värdegrundsarbete tillsammans med eleverna, men Skolinspektionen kan konstatera att det även i detta hänseende finns skillnader mellan hur lärarna utför sitt uppdrag. Av utredningen framgår att det finns lärare som inte genomför de aktiviteter som rektorn beslutat om och som elevhälsan arbetat fram. Detta medför att vissa elever inte omfattas av något värdegrundsarbete. Utredningen visar vidare att värdegrundsarbetet för flera klasser inneburit att lärarna tagit upp värdegrundsfrågor vid endast något eller några enstaka tillfällen under mentorstiden. Flera elever uppfattar dessutom att dessa tillfällen varit i form av genomgångar av exempelvis de gemensamt framtagna ordningsreglerna för att uppnå studiero och om vad eleverna får säga till varandra. De har inte fått möjlighet att diskutera eller problematisera

språkbruk och kränkande kommentarer som förekommer på skolan. Om eleverna inte får en utbildning som omfattar även värdegrundsfrågor, riskerar de att missa en viktig del av skolans uppdrag. Att den typen av frågor diskuteras är väsentligt också för att skapa trygghet och studiero på skolenheten, vilket i sin tur är avgörande för elevernas kunskapsutveckling. Det är också viktigt att alla som arbetar i skolan tar ansvar för att det språkbruk som eleverna använder inte normaliseras utan ständigt uppmärksammas samt att arbetet med att elevernas relationer ska bygga på respekt och hänsyn gentemot varandra intensifieras. All personal på skolan måste i arbetet ha samma gränser för vad de accepterar och vad de inte accepterar.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Vidare ska utbildningen enligt läroplanen förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Utbildningen ska gestalta och förmedla alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor. Vidare framgår det av läroplanen att alla som arbetar i skolan har ett ansvar för att medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen samt att aktivt främja likabehandling av individer och grupper. Alla som arbetar i skolan ska också vidta nödvändiga åtgärder för att motverka, förebygga och förhindra alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Läraren ska klargöra skolans normer och regler och hur dessa är en grund för arbetet, och tillsammans med eleverna diskutera och utveckla regler för arbetet och samvaron i gruppen.

Skolinspektionens tidigare beslut

I Skolinspektionens beslut fattat den 22 maj 2019 förelade Skolinspektionen Göteborgs kommun vid vite att vidta åtgärder för att avhjälpa brister i arbetet med trygghet och studiero. Skälet till Skolinspektionens beslut var att eleverna på Lindholmens tekniska gymnasium 1 vid besöket i mars 2018 inte tillförsäkrades en skolmiljö som präglades av trygghet och att det inte fanns ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete vid skolenheten. Vid tillsynen framkom också att undervisningen ofta stördes av att elever uppträdde på ett sådant sätt att klasskamrater inte fick möjlighet att koncentrera sig på skolarbetet, utan att lärare lyckades få detta att upphöra. Det var också vanligt att elever gjorde annat på lektionerna än skolarbete, till exempel att ägna sig åt sina mobiltelefoner.

Huvudmannens redovisade åtgärder

I redovisningen som inkom till Skolinspektionen den 25 oktober 2019 skriver huvudmannen bland annat att rektorn prioriterat arbetet med att skapa ett gemensamt förhållningssätt och en samsyn bland personalen kring studiero. Bland annat beskriver huvudmannen att rektorn beslutat om en gemensam lektionsstruktur som inkluderar att lärarna ska tydliggöra lektionens innehåll, att eleverna har fasta platser i klassrummet samt en gemensam policy kring mobiltelefoner. Vidare beskriver huvudmannen att rektorn och förstelärarna under innevarande läsår kommer att leda ett arbete för att stärka lärarnas roll i klassrummet. Huvudmannen redogör också för att rektorn, elever och lärare generellt sett upplever en ökad studiero på skolenheten.

Vidare skriver huvudmannen att rektorn arbetat för att tydliggöra personalens uppdrag och skolenhetens ansvar för att arbeta för elevernas trygghet. Detta görs genom upprättandet av en ny likabehandlingsplan och rutin för anmälan till rektorn och huvudman vid kränkande behandling. Den inkomna redovisningen beskriver också kompetensutvecklingsinsatser för skolenhetens personal kring bland annat jämställdhet, sexuella trakasserier samt normer och värden. I redovisningen anger huvudmannen även att samtliga lärare numera har tid avsatt i sina scheman för att röra sig i korridorer och andra elevutrymmen i syfte att skapa goda relationer, förebygga kränkningar och öka känslan av trygghet.

*Skolinspektionens uppföljningsbesök*Studiero

Utredningen visar att en stor del av lektionerna inte präglas av studiero. Av intervjuer med elever framgår att studieron varierar mellan lektioner och att detta främst beror på vilken lärare de har. Eleverna springer runt och skriker, men det är bara vissa lärare som säger till medan vissa andra lärare inte bryr sig eftersom det händer hela tiden, säger en elev. Flera andra elever beskriver att det även i deras klasser skiljer sig åt om läraren reagerar och säger ifrån när det blir stökigt och högljutt under lektionen. Eleverna beskriver att det finns lektioner som både är röriga och högljudda och flera av eleverna beskriver att det är stökigt och pratigt på majoriteten av deras lektioner. Någon elev beskriver att det på nästan alla lektioner är så dålig studiero att hen måste sitta utanför klassrummet för att kunna göra sitt skolarbete. Rektorn och lärarna berättar under intervju att de arbetat för att införa en gemensam struktur på lektionerna och att det därmed ska vara tydligt för eleverna vad de ska arbeta med och även vad de ska lära sig. Eleverna beskriver dock att flera lärare inte går igenom vad de ska arbeta med under lektionen och att eleverna därför inte förstår vad de ska göra under dessa lektioner. Det händer ganska ofta att elever förstör studieron eftersom de inte förstår, säger en elev. Vissa elever anger att det bara är enstaka

lektioner där läraren använder sig av den gemensamma lektionsstrukturen och att det blir pratigt när eleverna inte förstår vad de ska arbeta med. Eleverna beskriver vidare att det blir rörigt när vissa lärare inte ger eleverna den hjälp som behövs. En elev beskriver att lärarna blivit bättre i och med att de fått en ny rektor men att det fortfarande finns stökiga elever och att alla lärare inte heller säger till dessa elever. Rektorn berättar under intervjun att hon genom lektionsbesök kunnat se bra exempel på studiero men säger också att hon deltagit på lektioner där det inte var studiero och att hon lämnat feedback till de lärarna. Rektorn anger vidare att hon således är medveten om att det fortfarande finns lektioner där eleverna inte har studiero. Lärarna beskriver under intervjun att de ännu inte har en samsyn kring arbetet med studiero.

Vidare framgår av intervjuer med elever och av lektionsobservationer att elever ofta ägnar sig åt annat än skolarbete på lektioner. På vissa lektioner, speciellt i teoretiska ämnen, kan elever ägna hela lektionstiden åt annat än skolarbete, uppger eleverna. Eleverna berättar också att fler lärare numera säger till om mobilanvändande jämfört med tidigare men att eleverna fortfarande på ett flertal lektioner kan ägna sig åt annat än skolarbete utan att bli tillsagda. Enstaka lärare samlar in mobiltelefoner och några andra lärare har nolltolerans även om mobiltelefonerna inte samlas in, uppger eleverna. En elev uttrycker att samtliga av hans lärare tillåter att eleverna använder sina mobiltelefoner under lektionerna. De observerade lektionsobservationer som Skolinspektionen genomfört bekräftar elevernas bild då det vid majoriteten av lektionerna finns elever som ägnar sig åt annat än skolarbete som exempelvis att titta på film på mobiltelefon eller dator. Vid ett par av dessa lektioner säger läraren till eleverna att istället ägna sig åt skolarbete, men detta får endast vid någon enstaka lektion avsedd effekt. I intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framkommer att personalen arbetat med en gemensam policy kring användning av mobiltelefoner och datorer. Eleverna berättar att de är medvetna om att det finns en policy kring användandet av mobiltelefoner på lektionstid men säger att det bara är vissa lärare som ser till att den följs. Elevhälsan berättar att eleverna uppfattar policyn kring användandet som positiv men bekräftar elevernas bild av att inte alla lärare ser till att den följs. Även rektorn anger att det finns lärare som inte följer skolans policy kring mobiltelefoner.

Trygghet och värdegrundsarbete

Utredningen visar att det finns elever på skolenheten som inte uppfattar sin skolmiljö som trygg och att det finns ett grovt och nedsättande språkbruk mellan eleverna. Av intervjuer med elever framgår att det fortfarande är vanligt med kränkande kommentarer och att de kvinnliga eleverna på skolenheten är särskilt utsatta.

Situationen har dock förbättrats i och med att skolenheten fått en ny rektor, berättar eleverna. Bland annat är den nya rektorn mer synlig och det blir konsekvenser om en elev bryter mot någon regel, uppger eleverna. Rektorn och elevhälsan uppger att även lärarna numera har schemalagda tider för när de ska befinna sig i allmänna elevutrymmen på skolenheten. De bekräftar även elevernas uppfattning att det i och med detta har blivit lugnare. Flera av de kvinnliga eleverna beskriver dock att de fortfarande får kommentarer som exempelvis "hora" eller att de får oanständiga förslag av sexuell karaktär av andra elever när de rör sig i skolenhetens korridorer eller platser på området där även elever från andra skolenheter befinner sig. Eleverna berättar också om platser på skolområdet, där även elever från andra skolenheter vistas, som inte känns trygga. Flera av de kvinnliga eleverna beskriver att de inte vistas på dessa platser utan sällskap av någon manlig klasskamrat. Situationen är värst i år 1 beskriver de kvinnliga eleverna och säger att det då kan vara hopplöst att vistas i korridorerna eftersom de ständigt får kommentarer. Flera av de kvinnliga eleverna anger också att det krävs att de själva säger ifrån och att de "inte tar någon skit". Elever uttrycker vidare att det i vissa klasser ofta skämtas om manlig homosexualitet. Eleverna brukar kalla varandra för "bögar" så länge inte lärarna hör, berättar flera elever. Det finns också lärare som inte reagerar när elever uttrycker sexistiska kommentarer, uppger eleverna. Lärarna beskriver att det alltid har funnits en "grabbig jargong" på skolan eftersom en övervägande majoritet av eleverna på skolan är killar. Lärarna beskriver även att det är långtifrån alla elever som de upplever uttrycker sig kränkande men säger också att de är medvetna om att det finns ett språkbruk bland de manliga eleverna som de tror tjejer kan reagera på. Lärarna beskriver därtill att killarna inte alltid själva reagerar på hur de uttrycker sig bland de kvinnliga eleverna eftersom de uttrycker sig på det sättet även annars. Både elevhälsan och rektorn uttrycker under intervjun att det fortfarande finns en problematik kring kränkande kommentarer och att de inte har kommit hela vägen i det arbetet. Rektorn uppger att hon agerar så fort hon får reda på eller hör olämpliga eller kränkande kommentarer.

Verksamhetschefen berättar att huvudmannen under hösten tillsatt en samordnande resurs för samtliga skolenheter på området Lindholmen. Verksamhetschefen beskriver att resursen ska hålla ihop arbetet kring trygghetsfrågor för hela området och att arbetet är inne i en kartläggningsfas. Kartläggningen har bland annat inneburit att gå igenom samtliga skolenheters likabehandlingsplaner.

Av intervjuer med elever, elevhälsa och rektor framgår också att inte alla lärare på skolenheten ännu arbetar aktivt med värdegrundsfrågor. Vid intervju med elevhälsan och lärare framgår att samtliga mentorer ska ta upp värdegrundsfrågor varannan vecka under mentorstiden utifrån en styrd agenda. Elevhälsan beskriver att de tagit fram förslag till övningar till mentorstiden och att mentorerna själva kan styra vilka

delar de tycker är lämpliga att ta upp med eleverna. Lärarna berättar som exempel att de under nuvarande termin tagit upp likabehandlingsplanen och studieteknik som gemensamma frågor med eleverna under mentorstiden. Elevhälsan säger dock att det fortfarande finns klasser där dessa aktiviteter inte har genomförts. Vissa lärare har inte tagit arbetet med värdegrundsfrågor på samma allvar och har inte gjort lika mycket, berättar de. Även rektorn anger att det finns skillnader i hur lärare/mentorer tar upp värdegrundsfrågor med eleverna och uttrycker att hon är medveten om att vissa lärare inte genomfört de gemensamt framtagna övningarna kring värdegrundsfrågor. Rektorn berättar också att det finns personal som struntar i att genomföra arbetet och att de elever som då drabbas inte heller på något annat sätt får ta del av dessa övningar. Rektorn anger att hon känner till vilka lärare som struntar att arbeta tillsammans med eleverna med värdegrundsfrågor men att det inte finns någon plan på hur dessa lärare ska förmås ändra inställning. Skolinspektionen har under intervjuer med elever, utifrån vad som framkom vid den tidigare tillsynen kring grovt språkbruk och kränkande kommentarer kopplade till bland annat kön och sexuell läggning, frågat hur de har arbetat med värdegrundsfrågor. Eleverna berättar att de vid något enstaka eller ett par tillfällen pratat om sådana frågor på mentorstiden. Eleverna uppfattar att mentorerna haft genomgångar av exempelvis studiero och vad eleverna får säga till varandra men att de inte fått möjlighet att diskutera eller problematisera språkbruk och kränkande kommentarer som förekommer på skolan. Eleverna berättar också att lärarna endast uppmanar dem att inte säga vissa saker eller att lärarna bara satt upp lappar om regler. Det finns också elever som under intervjun uppger att de inte alls har pratat om värdegrundsfrågor i undervisningen.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Ett föreläggande ska, enligt 26 kap. 27 § andra stycket skollagen, förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövt.

Skolinspektionen har vid tillsynen kunnat konstatera att det finns omfattande brister i skolans arbete med att tillförsäkra alla elever en skolmiljö som präglas av trygghet och

studiero. Skolinspektionen bedömer också att det fortfarande saknas ett fullgott förebyggande värdegrundsarbete.

Det är centralt att alla elever får känna sig trygga i sin skolmiljö. Av uppföljningen av tillsynen har dock framkommit att så fortfarande inte är fallet på Lindholmens tekniska gymnasium 1. Det förekommer ett grovt språkbruk samt nedlåtande kommentarer eller handlingar kopplat till både sexuell läggning och kön. Utredningen visar också att det finns platser som elever inte känner sig trygga på och som de därmed inte går till utan sällskap. Vidare så är situationen för de kvinnliga eleverna extra allvarlig då de utsätts för kränkande kommentarer eller handlingar. Trots att eleverna fortfarande utsätts för ett kränkande språkbruk har huvudmannen inte vidtagit tillräckliga åtgärder så att alla elever möter en undervisning som innehåller ett aktivt värdegrundsarbete. Detta medför att eleverna inte får den skolmiljö de har rätt till enligt skollagen. Detta är allvarligt. Det är angeläget att kraftfulla åtgärder snarast vidtas av huvudmannen för att åtgärda bristerna i verksamheten.

Det är också centralt att eleverna har en skolmiljö där lärare skapar förutsättningar för att eleverna ska kunna ägna sig åt skolarbete på lektionerna. Under uppföljningen av tillsynen framkommer, precis som vid förra tillsynsbesöket, att studieron varierar mellan olika lärare på skolenheten. Detta innebär att huvudmannen inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att undervisningen ska präglas av studiero. Huvudmannen har förvisso redovisat ett antal åtgärder, bland annat gemensamma regler och förhållningssätt, men utredningen visar att dessa inte följs av alla lärare. Detta innebär att elever fortfarande ägnar hela eller delar av lektioner åt annat än skolarbete. Utredningen visar också elever i alltför hög omfattning har lektioner som är så röriga och högljudda att eleverna inte kan koncentrera sig på sitt skolarbete.

Det är angeläget att kraftfulla åtgärder snarast vidtas av huvudmannen för att åtgärda bristerna i verksamheten.

Med hänsyn till bristernas allvar, de konsekvenser bristerna redan fått och framöver riskerar att få, den tid under vilken bristerna fortgått samt det faktum att huvudmannen inte efterkommit det tidigare föreläggandet rörande bristen bedömer Skolinspektionen att föreläggandet på nytt ska förenas med vite.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat, trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Göteborgs kommun ska se till att det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå på Lindholmens tekniska gymnasium 1 bedrivs i enlighet med skollagen. I detta ingår:

- Säkerställ att rektorn ser till att det sker en uppföljning av elevernas kunskapsresultat i alla kurser på samtliga program och av lärarnas undervisning samt att denna uppföljning dokumenteras.
- Säkerställ att rektorn ser till att resultatet av arbetet med trygghet och studiero följs upp och att denna uppföljning dokumenteras.
- Säkerställ att rektorn ser till att det görs en analys av resultaten och att denna analys leder till beslut om relevanta åtgärder för att utveckla utbildningen.
- Säkerställa att rektorn ser till att de beslutade åtgärderna planeras och genomförs och att detta dokumenteras.
- Säkerställ att rektorn ser till att eleverna och personalen involveras i det systematiska kvalitetsarbetet.

Motivering till bedömning av brist*Skolinspektionens bedömning vid uppföljning*

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande finns omfattande brister i det systematiska kvalitetsarbetet vid Lindholmens tekniska gymnasium 1. Den nuvarande rektorn, som påbörjade sin anställning i augusti 2019, har förvisso under medverkan av lärare och övrig personal påbörjat ett arbete för att komma tillrätta med avsaknaden av systematiskt kvalitetsarbete på skolenheten, men detta har hittills i huvudsak bestått av att skapa strukturer för ett sådant. Det finns ännu inte något dokumenterat kvalitetsarbete i enlighet med författningarnas krav som bygger på en uppföljning och analys av skolenhetens resultat som utarbetats tillsammans med lärare och övrig personal. Några dokumenterade uppföljningar eller analyser av föregående läsårs studieresultat eller elevernas upplevelser av trygghet och studiero vid skolenheten har exempelvis inte genomförts. Den verksamhetsplan som utarbetats för utvecklingsarbete på skolenheten tar istället sin utgångspunkt i Skolinspektionens beslut. Rektorn har därmed saknat ett fullständigt underlag för att kunna identifiera utvecklingsområden och besluta om adekvata utvecklingsinsatser för att verksamheten ska kunna förändras och förbättras. Det är högst sannolikt att bristerna haft en negativ inverkan på elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att rektorn, på skolenhetsnivå ska ansvara för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Skolinspektionens tidigare beslut

I Skolinspektionens beslut fattat den 22 maj 2019 förelade Skolinspektionen Göteborgs kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa omfattande brister i styrningen och utvecklingen av verksamheten på Lindholmens tekniska gymnasium 1. Det framgick av tillsynen att skolenheten haft täta rektorsbyten och att det under lång tid inte bedrivits något systematiskt utvecklingsarbete under medverkan av lärare och övrig personal. Bland annat beskrev lärarna att det inte bedrivits något utvecklingsarbete alls på skolenheten på flera år. Göteborgs kommun förelades vid vite att senast den 25 oktober 2019 inkomma med en redovisning över de åtgärder som kommunen vidtagit för att avhjälpa bristerna.

Huvudmannens redovisade åtgärder

I redovisningen som inkom till Skolinspektionen den 25 oktober 2019 skriver huvudmannen att rektorn beslutat att organisera lärarna i arbetslag för att tydliggöra lärarnas arbetsuppgifter. Huvudmannen anger vidare att strukturen och innehållet på arbetslagens möten påverkats positivt av att rektorn dels aktivt deltar på möten, dels styr dagordningen på dessa möten. Vidare anger huvudmannen att skolenheten nu följer huvudmannens årshjul för det systematiska kvalitetsarbetet där det bland annat framgår när uppföljningar och analyser av eleverna studieresultat och läroplansmål ska genomföras under ett läsår.

Skolinspektionens uppföljningsbesök

Av intervjuer med rektor, lärare och verksamhetschef framgår att det inletts ett arbete med systematisk uppföljning och utveckling av arbetet på skolenheten, men att detta vid tiden för tillsynen ännu inte är helt genomfört. Arbetet bygger inte heller på dokumenterade uppföljningar eller analyser av skolenhetens studieresultat eller elevernas upplevelser av trygghet och studiero.

Rektorn uppger att det i augusti 2019, när hon tillträdde tjänsten som rektor, varken fanns någon verksamhetsplan eller något dokumenterat kvalitetsarbete med uppföljningar av skolenhetens resultat från föregående läsår som hon kunde ta del av. Rektor fick därför påbörja ett arbete med att skapa förutsättningar för att kunna bedriva ett kvalitetsarbete på skolenheten. Rektor uppger att hon i det arbetet har organiserat lärarna i arbetslag samt skapat mötesstrukturer som även inkluderar elevhälsan, i syfte att möjliggöra kontinuerliga avstämningar av såväl elevernas kunskaper som deras upplevelser av trygghet och studiero. Rektor beskriver vidare att hon med utgångspunkt i Skolinspektionens tidigare beslut upprättat en verksamhetsplan som innehåller åtgärder för att komma till rätta med bristerna i beslutet. Lärarna anger under intervjun att de inte har deltagit i något arbete där några resultat från föregående läsår varit föremål för något kvalitetsarbete. Lärarna anger under intervjun att det i och med den nya rektorn blivit en nystart och att det nu finns ett "skal" för kvalitetsarbetet men att de inte hunnit kunna se några resultat av det arbetet än. Lärarna anger också att rektorn nu följer upp undervisning genom täta lektionsbesök vilket inte har varit fallet tidigare.

Verksamhetschefen beskriver under intervjun att skolenhetens resultat utvärderats tillsammans med de övriga två skolenheterna på Lindholmens gymnasium i samband med läsårsavslutningen. Dock känner hon inte till på vilket sätt det arbetet dokumenterades.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Ett föreläggande ska, enligt 26 kap. 27 § andra stycket skollagen, förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Verksamheten vid Lindholmens tekniska gymnasium 1 i Göteborgs kommun uppfyller fortfarande inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Göteborgs kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna. Utredningen visar att den nuvarande rektorn, som tillträdde i augusti 2019, organiserat och skapat strukturer så att det finns förutsättningar för att kunna bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som dokumenteras. Däremot så visar utredningen att huvudmannen inte vidtagit åtgärder, exempelvis i samband med läsårskifte och rektorsbyte, för att se till att skolenheten har ett dokumenterat kvalitetsarbetet som bygger på en uppföljning och analys av elevernas studieresultat och upplevelser av trygghet, vilket Skolinspektionen finner anmärkningsvärt. Den nytillträdde rektorn kunde således inte ta del av någon dokumenterad uppföljning eller analys, varken av studieresultat eller av resultat kopplat till elevernas upplevda trygghet när rektorn tillträdde, trots de allvarliga brister som konstaterats inom både stöd och trygghet.

Bristerna i styrning och utveckling av verksamheten måste betraktas som allvarliga då dessa fått pågå under lång tid. Utredningen har visat att det fortfarande inte finns något dokumenterat kvalitetsarbete under medverkan av lärare och övrig personal. Lärare beskriver att det varit brister i utvecklingsarbetet under flera år och att det först i samband med den nytillträdde rektorn inletts ett arbete med att skapa förutsättningar för ett kvalitetsarbete. Det är högst sannolikt att bristerna i systematiskt uppföljnings- och kvalitetsarbete därigenom haft en negativ inverkan på elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Med hänsyn till bristernas allvar, de konsekvenser bristerna redan fått och framöver riskerar att få, den tid under vilken bristerna fortgått samt det faktum att huvudmannen inte efterkommit det tidigare föreläggandet rörande bristen bedömer Skolinspektionen att föreläggandet på nytt ska förenas med vite.

I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har avdelningsjurist Charlotte Fagher och enhetschef Helena Boëthius deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

X Maia Wassén

Avdelningschef

Signerat av: Maria Wassén

X Fredrik Nellemo

Föredragande

Signerat av: Fredrik Nellemo

Hur man överklagar, se bilaga 2

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Lindholmens tekniska gymnasium 1

Bilaga 2: Överklagandehänvisning

Bilaga 1: Fakta om Lindholmens tekniska gymnasium 1

Lindholmens tekniska gymnasium, skolenhet 1, är en kommunal gymnasieskolenhet belägen i Göteborgs kommun. Skolenheten har ett nationellt program, el- och energiprogrammet. Skolan har även elever på introduktionsprogrammen. Skolan leds av en rektor.

Det går enligt Skolverkets officiella uppgifter totalt 255 elever på skolenheten, varav 242 elever på det nationella programmet och 13 elever på ett programinriktat individuellt val. Skolenheten delar lokaler med flera andra kommunala gymnasieskolenheter.

Bilaga 2: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande med vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.